

GARANCIA

KKV FEJLESZTÉS

A TAKARÉKSZÖVETKEZETI FINANSZÍROZÁSBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEK

interjú

A takarékszövetkezetek sajátos szerepet játszanak a vidéki térség, így az agrárágazat hitelezésében. A mostani pénzügyi-finanszírozási helyzetben az ügyfelekkel kialakított bizalmi viszonynak alapvető szerepe van a hitelintézeti tevékenységben. Ugyanakkor ez az a hitelintézeti kör, amely független, szabadon kihelyezhető saját forrásokkal rendelkezik és hitelezési tevékenysége bővítésére törekszik. Erről beszélgettünk Gáspár Csabával, a Takarékszövetkezeti Integrációba tartozó Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet vezető igazgatójával.

Kérem, néhány szóban mutassa be a takarékszövetkezetet!

- Takarékszövetkezetünk 1960-ban alakult. A Völgység-Hegyhát Takarékszövetkezet az elmúlt 49 év erőfeszítései eredményeként ma már 24 településen működik kirendeltséget Tolna és Baranya megyében. A takarékszövetkezet központja Bonyhádon található. Takarékszövetkezetünk 100 százalékosan magyar tulajdonú, működési területét tekintve a régióra koncentrált. Az utóbbi években dinamikus növekedést értünk el szinte minden területen. A takarékszövetkezet betétállománya megközelíti a 28 milliárd forintot, a hitelállománya pedig a 13 milliárd forintot.

Milyen körből kerülnek a bank ügyfelei?

- A takarékszövetkezet hitelállományának összetételéből kitűnik, hogy agrár irányultságúak vagyunk. A teljes portfóliónk mintegy 35 százaléka került kihelyezésre ebbe a szektorba, amely magas arány, de látni kell, hogy a takarékszövet-

kezet „akciórégiójába” tartozó Tolna és Baranya megye adottságai egyértelműen ebbe az irányba mutatnak. Arra törekszünk, hogy tudatosan kihasználjuk az

ebből származó természetes lehetőségeinket. Nem véletlen tehát, hogy komoly állományokkal bírunk a birtokfejlesztési, a mezőgazdasági gépvásárlási, illetve a különféle tartós forgóeszköz hitelekkel. Évről-évre jelentős összeget helyezünk ki a különféle normatív jellegű gazdálkodási és pályázati - például a területalapú, a tejkvóta, a környezetvédelmi, állatjóléti és állathigiéniai stb. - támogatások előfinanszírozására is. Továbbá külön ki kell még emelni az agrárszektor szezonális jellegé-

Gáspár Csaba

hez kapcsolódó közraktárjegy készletfinanszírozási ügyleteket is.

Kikből, mely szervezetekből tevődik össze a takarékszövetkezet agráriumon túli ügyfélköre?

- Természetesen hitelezési aktivitásunk nem csupán a mezőgazdaságra korlátozódik. Kiterjedt ügyfélkörünk akad az egyéb kisvállalkozói szektorban, a lakosság körében, illetve a kistélepülési önkormányzatok között is. Alapvetőnek tartjuk, hogy minden ügyfélcsoport valamelyest sajátjának is érezze a Völgység-Hegyhát Takarékot. Így partnereink kellő megfontoltsággal, kockázatvállalással fordulnak hozzánk különféle elképzeléseikkel, ügyleteikkel, amelyeket aztán részben nekünk kell pénzügyi szakmai mederbe terelni, majd a pénzügyi biztonság felett folyamatosan őrködni. Egyúttal az együttműködés nem csak az ügyfél és köztünk fontos, hanem egyre inkább felértékelődik és egyben nagyobb súlyú a takarékok közti szakmai-üzleti kapcsolat is.

Mivel magyarázható ez?

- Az elmúlt években számos korábbi, illetve új ügyfelünk nagymértékben növelni tudta gazdasági erejét, azaz egyre több hitelre van szükségük, s így növekvő hiteligénnyel jelennek meg nálunk. A korábbi években megszokottnál élénkebb lett a szokásos hitelezési kockázatokat hordozó, de nagyobb méretű ügyfelek érdeklődése irántunk. Az ebből fakadó kihívásokat a leghatékonyabban több takarékszövetkezet üzleti összefogása tudja kezelni, amely kellő előkészítés után több, jelentős összegű konzorciális hitel kihelyezést tett lehetővé. Manapság a sikeres működés tehát nem csak a magas színvonalú szakmai bázison és a jó ügyfeleken múlik, hanem az erős és kiszámítható üzleti – takarékszövetkezeti – partnereken is.

Az előbbiekből kitűnt, hogy a takarékszövetkezet kiemelten kezeli a mezőgazdasági vállalkozások finanszírozását. Milyen szerepet játszik ebben a Gazdakártya?

- A Gazdahitel-Gzadakártya konstrukció keretében közel egymilliárd forint hitelt helyeztünk ki az elmúlt kettő évben. Ez kiemelkedő eredmény a takarékszövetkezeti integráció keretében. De mi volt ennek az előzménye?

- A 2007. évben a takarékszövetkezet már harmadik éve foglalkozott a Széchenyi kártya forgalmazásával. Ugyanakkor folyamatosan erős hiányérzetünk volt ezzel az Európai Unió által is elismert konstrukcióval kapcsolatban. A mezőgazdasági termelőket ugyanis kizárták az igénylők közül, így a szektor kénytelen volt figyelmen kívül hagyni ezt a kedvező kondíciójú terméket. Holott évtizedes tapasztalat igazolta, hogy a vidék egyik meghatározó gazdasági erejét adó mezőgazdasági vállalkozóknak is folyamatosan szükségük van könnyen hozzáférhető forgóeszköz finanszírozó forrásra. Többször is hangot adtunk a Takarékbank Zrt. különböző szakmai fórumain eme véleményünknek, ösztönözve a termékfejlesztőket és a bank vezetőit a hiány pótlására.

- Nem sokkal később a Takarékbank Zrt. és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) alapos egyeztetések után előállt a Gazdahitel-Gzadakártya termékkel. A Gazdakártya kifejezetten a vidéki mezőgazdasági kistermelők igényeire szabott forgóeszköz hitel. Az egyszerű, gyors adatkezelés, a minimális adminisztrációs igény és persze a 80 százalékos intézményi kezességvállalás rendkívül népszerűvé tette meglévő és potenciális ügyfeleink körében a Gazdakártyát.

Nem jelent túlzott kockázatot egy hiteltermék ekkora súlya?

- Takarékszövetkezetünk kockázati kitettsége több, egymással sokszor kapcsolatban álló körülmény eredője. Természetesen nálunk is működik mind a termékekre, mind a gazdasági ágazatokra felállított limitrendszer figyelés. De ha önmagában nézzük a számokat, akkor a 13 milliárd forint nagyságú átlagos hiteltportfóliónkhoz képest nem túlzott a milliárdos nagyságrendű Gazdahitel állomány. Különösen, hogy AVHGA kezességvállalás áll mögötte.

Csökkenheti a kockázatot az ismertség is.

- A számokon túl is akad egy olyan kockázat csökkentő faktor, amely az elmúlt közel 50 év működési tapasztalataiból vezethető le. A takarékszövetkezet itthon van a vidéki közegben, szinte személyesen ismerjük az összes ügyfelünket, így az agráriumban tevékenykedőket is. Jól tudjuk, hogy ezeknek az embereknek elszakíthatatlan kötődése van a földhöz, a közvetlen

lakóhelyükhöz, így némi takarékszövetkezeti segítséggel alaposan megfontolt, hosszú távú gazdálkodást folytatnak. Az ide kihelyezett pénzeink érezhetően nagyobb biztonságban vannak, mint mondjuk a városi közeg kis- és középvállalkozói hitelei, a lakosságnak nyújtott, kampányszerű fogyasztási kölcsönökről nem is beszélve. Ha csak azt mondom, hogy az eddig kibocsátott kb. 150 gazdahitelből egyetlen problémás, vagy beváltott ügyletünk sincsen, akkor igazolva látom az említett bizalmat.

Melyek a legfontosabb igazodási pontok a takarékszövetkezeti tevékenységben?

- A legfontosabb érték ma egyértelműen az a bizalom, amely partnereink felől az irányunkba megmutatkozik. Az ügyfeleink tudják, hogy nálunk minden időszerű terméket, szolgáltatást folyamatosan és jó minőségben megtalálnak, tudják, hogy a működésünk biztos alapokon nyugszik. Megtapasztalták, hogy akkor is mindenben számíthatnak szolgáltatásainkra, amikor egyes konkurens kereskedelmi bankok lényegében felfüggesztették egyes tevékenységeiket.

Mennyiben befolyásolja a takarékszövetkezeteket az a tény, hogy szinte együtt élnek a vidékkel és a vidéki vállalkozókkal? Előnyt jelent-e ez a helyzet?

- A kiszámíthatóság gyakran szoros kötődést eredményez a helyi lakosság, vállalkozók és önkormányzatok részéről a takarékszövetkezetek irányába. Lényegében egyedüli magyar tulajdonban lévő hitelintézetként a megtermelt üzleti eredményt mi itthon, helyben költjük el. Az eredményt visszaforgatjuk a vidék fejlődése érdekében. A kistélepüléseken egyedül biztosítunk pénzügyi szolgáltatást, támogatjuk a vidék kultúrájának, hagyományainak megőrzését, hozzájárulunk a helyi sport megmaradásához. A hazai takarékok – így a Völgység-Hegyhát is – a legnagyobb támogatói a magyar kistélepüléseknek és az itt működő szervezeteknek. Nem véletlen, hogy a Takarékbank hálózat tagjaival közösen mi is a „Helyben vagyunk, értéket teremtünk” gondolatot helyzetük a középpontba, ezt közvetítjük minden lehetséges fórumon. Mindez, a képzett és motivált munkatársak tevékenységével együtt, jelentős értéket jelent ma mindenki számára, ami tovább erősíti a meglévő üzleti bizalmat minden ügyfelünkben.

A MEZŐGAZDASÁG 2009. ÉVI FŐBB FOLYAMATAI

A magyar mezőgazdaság 2009. évi főbb folyamatai alapvetően az agrárágazat belső elmozdulásaival magyarázhatók, a gazdasági válság szerepe csupán közvetett. A hitelezés körülményesebbé és költségesebbé válása ugyanakkor a mezőgazdasági vállalkozások gazdálkodását, illetve a szektor gondjainak kezelését nehezebbé tette.

A mezőgazdaság a 2008. évi kiugró gabonatermelését 2009-ben, időjárási okok miatt nem tudta megismételni. A gyümölcsstermelés sok területen viszont rekord eredményeket ért el. A gabona-felhasználó ágazatok közül a baromfitermelés szerkezetváltása követni tudta a piaci igényeket. A sertéstartásban azonban további visszaesés következett be, annak ellenére, hogy az elmúlt évekhez képest a hizlalás rentabilitása javult. A 2008 tavaszán erősödésnek indult tejtermelés ősz óta erősödő értékesítési gondokkal küzd.

Szántóföldi növénytermesztés

2009-ben a szántóföldi növénytermesztés volumene kisebb lesz a 2008. évinél. A szárazság következtében összességében közel 20 százalékkal csökkenhet a gabonatermés. Ebben az évben 5,98 millió tonna kalászos gabonát takarítottak be, mintegy 24 százalékkal kevesebbet a tavalyinál. A hazai kukoricatermelés is várhatóan kisebb lesz, valószínűleg 8 millió tonnányi termés betakarítására kerül majd sor. Mivel szokászerűen a terményárak ellentétesen változnak a hozamok alakulásával, az idei jó közepesnek számító gabonatermés nem okozna különösebb gondot, ha a nemzetközi gabonakészletek nem lennének növekedőben. Így a hazai gabonapiac az ősz elejére „befagyott”, mert a termelők az intervenciós szintet alig meghaladó árakon vonakodnak terményüket eladni, a kereskedők és felhasználók pedig további árcsökkenésben bízva nem készleteznek a máskor szokásos mértékben. A bankok viszont – mivel 2008-ban a gabonakészletek zálogfinanszírozásán a nagy áruhátnás miatt sokat veszítettek – csak részben vállalják a mezőgazdasági vállalkozások jelentős gabonamennyiséggel terhelt forgóeszköz hitelezését.

Feszültségek az állattartásban

A sertéstelepek kezelői rekonstrukciós kényszerrel néznek szembe. Azért, hogy hatékonysági mutatóikkal képesek legyenek utolérni az észak-európai (dán, holland, észak-német) minták szerint

gazdálkodó versenytársakat, és azért, hogy meg tudjanak felelni a környezetvédelmi igényeknek. Ennek ellenére, 2009 tavaszán sok sertéstenyésztő döntött úgy, hogy az elérhető támogatások ellenére a megnehezült hitelfeltételek miatt lemond a fejlesztésről, és felszámolja állományát.

A tejelő tehenészetek Európa-szerte a Közös Agrárpolitika liberalizálását próbálják lassítani, s köztük a tőkeerősök arra várnak, hogy a gyengébbek kihullása után biztonságossá váljon piacuk. Az Európai Unió egészében euróban 40-50 százalékkal csökkentek a tejárak 2009. első félévében a tavalyi év hasonló időszakához képest. Ekképp 2009 tavaszára már azok a hazai tejtermelők is veszteséggé váltak, amelyek piaci biztonságát a tejfeldolgozókhöz fűződő integrációs kapcsolataik még megóvták. A friss tej piacon a forint gyengülése ugyan kedvezőbb helyzetbe hozta a magyar termelőket az import versennyel szemben, de az export lehetőségek szűkülése és a fogyasztás csökkenése miatt a magyar piacon is túlkínálat alakult ki. A Parlament által elfogadott, de az Alkotmánybíróság által még el nem bíralt SPS-törvény 2010. évi alkalmazásában bízva a tehenészetek nagyobb része kivár, de a likviditási gondokkal küzdők megkezdték a telepfelszámolást.

Finanszírozás és jövedelmezőség

A megítélt vidékfejlesztési támogatások lehetővé tennék, hogy a mezőgazdasági beruházások a 2008. évi bővülés után 2009-ben is tovább növekedjenek, de részben a bankok szigorúbb hitelpolitikája, részben a pályázatot nyert gazdálkodók óvatosabbá válása miatt arra kell számítani, hogy a beruházások, és így a támogatások felhasználása elhúzódik. Az agrártárca, döntően a Magyar Fejlesztési Bankra támaszkodva 2009 nyár eleje óta igyekszik garantált forrásokkal biztosítani a támogatott fejlesztések saját erő igényét. Egyúttal a mezőgazdaság forgóeszköz-finanszírozását megkönnyítő konstrukciókat is kialakítottak, de a bankok aggályos hozzáállása miatt a vállalkozások hitelkeresletéhez képest a hitelezés kisebb, nominálisan a 2008. évi szinten alakul.

VÁRAKOZÁS ÉS FELKÉSZÜLÉS VERPELÉTEN

A Verpeléten működő Varsányi Pincészet borai állandó résztvevői, nyertesei a különböző borversenyeknek. Termékei, az egri borvidék felső közép kategóriás borai szinte minden áruházban, s vendéglőben megtalálhatók. Mindez a folyamatos fejlesztés eredménye, ami mögött természetesen komoly banki és garanciaszervezeti háttér áll. A jelenlegi helyzetről, a fejlesztés lehetőségeiről kérdeztük Varsányi Lajost, a vállalkozás tulajdonosát.

A pincészet elődje az egykori VOSZK verpeléti üzeme volt, amely már nem felelt meg a kor követelményeinek. De a piac és a szőlőtermő terület is adott volt. Lépni kellett. Erről a lépcsőről a következőket mondta Varsányi Lajos.

- Megvásároltam 1993-ban itt egy lerobant autószervert, azt alakítottuk át, illetve annak a helyén építettük fel a szőlőfeldolgozót. Az első nemzeti támogatásokból kaptam segítséget, de a finanszírozás így is nehézséget okozott, hiszen saját erő, illetve banki háttér kellett hozzá. Ezen a helyzeten segített át az OTP Bank és a kezességet vállaló Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA).

Varsányi Lajos ez után lépcsőről-lépésre fejlesztette a feldolgozó üzemet, folyama-

Varsányi Lajos

tosan részt vett a pályázatokon, s igyekezett minden lehetőséget kihasználni. Az első ütemben egy 60 millió forintos projekt révén létesült a feldolgozó, később a nyereséget folyamatosan visszaforgatták, saját erőként és más módon hasznosították a fejlesztésekben. Amint a tulajdonos mondta: „Nem kivettük, hanem mindig visszatettük a pénzt”. Ma már egy jelentős termelői integráció, egy értékesítő szövetkezet (termelői csoport), s a feldolgozó

alkot egységet, mondhatni vertikális integrációt. A kialakulásról a következőket mondta Varsányi Lajos:

- A rendszerváltáskor több kisebb szőlőterületet kaptak vissza a tulajdonosok, illetve később vásároltak is itt szőlőket. Mintegy 300 hektáron termelnek szőlőt, természetesen mindenki egyénileg termel, de közösen szerzik be a termeléshez, a növényvédelemhez szükséges anyagokat, eszközöket, ami komoly árelőnyt jelent az egyéni vásárlásokhoz képest. A gépi bér munkákat (talajmunka, permetezés stb.) is a termelői csoport szervezi úgy, hogy a gépekkel rendelkező tagok végzik el a többi termelő munkáit is. A szőlőt is a csoporton keresztül értékesítik a Varsányi Pincészetnek.

A pincészet ma már évi 25-35 ezer tonna szőlőt vásárol fel, s két és fél millió palack bort állít elő. Ennek 90 százaléka a klasszikus felső-közép kategóriás bor és mintegy tíz százalékot tesz ki a prémium minőségű. A termelés szerkezetéből is látszik, hogy elsősorban a hazai vásárlókra számítanak, a nagy üzletláncokban adják el a bor zömét, a prémium kategóriás palackok viszont nagyrészt külföldön találnak gazdára. A termés egyharmada megy exportra, Lengyelországba, Csehországba, Szlovákiába, Kanadába és az Amerikai Egyesült Államokba. Az a cél, hogy a prémium minőség növelésével, emelkedjen

az export is. Ez nem könnyű feladat, különösen most, amikor a válság jelei ezen a piacon is érződnek.

- A vendéglátás visszaesésével kb. 30-40 százalékkal csökkent az export, illetve a gasztronómiai borok iránti igény – mondja Varsányi Lajos. – A klasszikus borok forgalma nem változott. A válság kezelésével kapcsolatban én azt vallom, hogy egyedi helyzetek alakulnak ki, amelyekre egyedi megoldásokat kell találni. Mivel nálunk a termékek zöme a klasszikus bor, ezek forgalmát kell különféle akciókkal, bemutatókkal szinten tartani. Meg kell győzni a vevőt, hogy miért jó, ha ezeket választja, s nem elérhetetlen áron vásárolhatja meg

őket. A másik lehetőség a költségek csökkentésével valamelyest ellensúlyozni a válság hatásait.

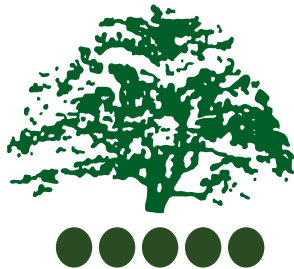
Ugyancsak a válság előidézte helyzet, hogy a pincészet kivár a fejlesztésekkel. A jelenleg futó projekteket, amelyekhez pályázati pénzek is kapcsolódnak befejezik. Ilyen az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) keretében a mezőgazdasági termékek értéknövelését szolgáló pályázaton nyert, a technológia korszerűsítését és a minőség javítását szolgáló beruházás, amely első szakaszát most fejezték be, a támogatási összeget példamutató módon rövid határidőre megkapták. Ennek birtokában tudják kezdeni a követ-

kező ütemet. A többi, már megnyert pályázati projekttel még várnak. Az ÚMVP keretében van több nyertes pályázatuk, de a szükséges önerő nem áll rendelkezésre. Erre is lehetne hitelt felvenni, ami normál körülmények között, kiszámítható forgalom mellett nem okozna gondot, de a piac kiszámíthatatlansága bizonytalanná teszi a következő időszakot.

- Az agrárgazdaságban az a probléma – mondja Varsányi Lajos – hogy a jól működő, rentábilis gazdaságok is hitelből fejlesztenek. Folyamatosan kell törleszteni és az új hitelek felvenni. Mivel mind a fejlesztési hitelek, mind a forgóeszköz hitelek elapadtak, nehezen tudják fizetni az előző hiteleket. Sajnos nem történt meg a szükséges tökefelhalmozás, amit a gazdálkodás klasszikus elve így határoz meg: „egy termés a tőkén, egy termés, a pincében, egy termés a zsebben”. Úgy látom, hogy a mai helyzet ideig-óráig fenntartható, de ha a bankok továbbra is elzárkóznak, több üzem tönkre mehet, ami a mezőgazdasági termelőket is tönkre teszi, hiszen a feldolgozók a beszállítókat, azok a termelőket finanszírozzák.

Aki túléli a válságot, az nyer. Ebben viszont nagy segítség, hogy az AVHGA, amely eddig minden hitelhez kezességet adott, ezután is segíti a pincészet hitelfelvételét. Szükség van erre, hogy mire megmozdul a piac, a pincészetet felkészülten érje, s a korábbinál is magasabb szinten tudja kielégíteni az igényeket.

AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY

valamennyi vidéki kis-, és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő, számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói:

- hitelképesség növelése,
- hitelhez jutási feltételek javítása,
- pénzügyi életképesség biztosítása.

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető:

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
 - Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói:

Kezességgel biztosított összeg: **max. 1.000.000.000 Ft**

Kezességvállalás mértéke: **30% - 80%**

Futamidő: **min. 91 nap max. 25 év**

A díj fizetése: **egyszeri, vagy évenkénti**

A díj mértéke: **a kedvezményes díj min. 0,5%; max. 2,08%**
amely függ a kezességvállalás mértékétől, a futamidőtől

A piaci díj: évi 1,8%-2,88%

amely a kezességvállalás mértékétől függ.

Zöld szám: 06-80/ 203-760 • **Telefax:** (36-1) 474-5085
1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. • 1392 Budapest, 62. Pf. 289

Honlap: www.avhga.hu • **E-mail:** office@avhga.hu

A hazai pálya szabadsága

Lipósdány ma magyar bank ügyfelek lenni. A Takarékszövetkezetek 100%-ban magyar tulajdonban vannak. A világ pénzügyi válságától függetlenül, saját betétállományuk teszi őket képessé arra, hogy hitelnyújtással legyenek partnerek hasznára.

A Takarékszövetkezetek szabadsága az Ön szabadsága.

Itt voltunk, itt vagyunk, itt leszünk.
MAGYAR TAKÁRÉKOK
www.magyartakarekok.hu

TAGÁLLAMI KEZDEMÉNYEZÉS ÚJ TEJPIACI SZABÁLYOZÁS LÉTREHOZÁSÁRA

Az Európai Unió 27 tagállamából tizenhat támogatja a tejpiac újraszabályozását célzó francia-német kezdeményezést. A 2010 és 2015 között fokozatosan megszűnő tejkvóta rendszer miatt kieső jövedelem ellensúlyozása, illetve a nehéz helyzetben lévő tejtermelők megsegítése érdekében a szóban forgó tagállamok, 2009. szeptemberében kiadott közös nyilatkozatukban egy új tejpiaci szabályozás létrehozását sürgették.

Az új tejpiaci szabályozásra vonatkozó kezdeményezést Ausztria, Belgium, Bulgária, Észtország, Finnország, Franciaország, Írország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Németország, Portugália, Románia, Szlovákia és Szlové-

nia támogatja. Ezen országok a minimum intervenciók árak olyan szintre történő átmeneti növelését javasolják, amely mellett az EU hajlandó a felesleget felvásárolni a gazdálkodóktól. További javaslatuk, hogy a nemzeti kormányok folytassák a gazdál-

kodók támogatását Brüsszel jóváhagyásától függetlenül. Ezen túl, a minimum felvásárlási ár nemzeti szinten történő bevezetését is szorgalmazzák.

Ugyanakkor Németország, Ausztria, Franciaország, Magyarország, Portugália és Szlovákia egy kiegészítő nyilatkozatban a tejkvóták tervezett fokozatos megszüntetésének ideiglenes felfüggesztését kérte a Bizottságtól, de az nem járult hozzá az intézkedések felülvizsgálatához.

Meghosszabbították a Gabona Forgóeszköz Hitelprogram igénybevételi határidejét

Az ez évi gabonakészletek zavartalan finanszírozása érdekében az Magyar Fejlesztési Bank 2009. december 31-ig meghosszabbította a Gabona Forgóeszköz Hitelprogram igénybevételi határidejét. A programban résztvevő kilenc hitelintézetnél több mint 7,6 milliárd forint szabad keret áll rendelkezésre. A 3 havi BUBOR+maximum 4 százalékos kamatozású, legfeljebb egyéves lejáratú forgóeszközhitel a mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozások saját termelésű vagy vásárolt gabona készleteinek finanszírozására használható fel.

KÖZEL SZINTEN MARAD AZ AGRÁR-ÁGAZAT TÁMOGATÁSA 2010-BEN

A tervezett költségvetés szerint a mezőgazdaság 2010. évi állami támogatása 47 milliárd forinttal csökken, és vidékfejlesztésre is 5 milliárd forinttal kevesebb jut. Az uniós forrásokkal kiegészített összes támogatási összeg viszont alig lesz kisebb: a 2009. évi 473 milliárddal szemben jövőre mintegy 463 milliárd kerülhet kifizetésre.

Az agrárminisztérium vezetőinek 2009. szeptemberi bejelentése szerint 2010-ben összesen 52 milliárd forinttal kevesebb pénzt kap a tárca a magyar költségvetésből, mint ebben az évben. Az európai uniós források azonban nőnek, így az összes, mezőgazdaságra és vidékfejlesztésre kifizetett támogatás csak 10 milliárd forinttal csökken a következő évben. A 2010-ben kihelyezni kívánt kb. 463 milliárd forintnyi támogatásból 87,4 milliárd forint a magyar költségvetési pénz.

A minisztériumnak szigorú takarékoskodásra lesz szüksége, hogy feladatait ellássa, háttérintézményeit és magát a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumot működtetni tudja. Ezért kevesebb pénz jut például a parlagfű elleni védekezésre, az agrárkutatásokra és a génmegőrzésre. Problematisa a földhivatalok forrásellátása is, mivel azok saját bevétele jelentősen

csökken a hazai ingatlanpiaci forgalom szűkülése miatt.

Több forrás jut viszont az élelmiszer-segélyezésre: az iskolatej-program kiegészül gyümölcs-programmal, és konkrét segélyezésre is több jut. E programok finanszírozásába uniós források is bekapcsolódnak. A válságban lévő tejágazat túlélését segítheti, hogy jövőre a nemzeti támogatás mellett uniós forrásokat is átcsoportosítsanak a szektor támogatására. Mindösszesen literenként 14-15 forint többlettámogatásra számíthatnak a tejtermelők.

A tárca szándékai szerint gyorsítják a 2009. évi támogatások kifizetését: már ez év októberében megkezdődik a tejkvótához kötött támogatások - és a SAPS támogatások 70 százalékanak - előrehozott kifizetése. Ennek előkészítését a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal már megkezdte, a tejtermelőknek szeptember végéig kell benyújtaniuk támogatási kérelmeiket.

AVHA

SZOLGÁLTATÓ ÉS
TANÁCSADÓ KFT.

a kis- és középvállalkozások, valamint gazdálkodók számára tájékoztatást nyújt:

- az aktuális támogatási lehetőségekről,
- a kedvezményes hitel- és garancia-konstrukciókról, valamint
- segítséget nyújt beruházások tervezésében, megvalósításában.

Ingyenes telefonos és személyes konzultációs lehetőségek, tájékoztató anyagok megküldése.

Kedvezményes feltételek szerint igénybe vehetők:

- üzletviteli tanácsadás,
- mezőgazdasági szaktanácsadás,
- hitelkérelmek összeállítása,
- pályázati tanácsadás.

Hívja a **06-40-200-771** kék számot, vagy keressen minket a **tanacsadas@avhakft.hu** e-mail címen

TÁMOGATÁSI JOGCÍMEK MEGHIRDETÉSÉNEK VÁRHATÓ ÜTEMEZÉSE - ÚJ MAGYARORSZÁG VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM (ÚMVP)

Az ÚMVP Irányító Hatóságának 57/2009. (VIII. 26.) közleménye tájékoztatást ad az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatási jogcímei indításának várható ütemezéséről. Az alábbi táblázatban jogcímenként összefoglaljuk a támogatási kérelem benyújtási időszakok tervezett időpontját.

Jogcím	Tervezett támogatási kérelem benyújtási időszak
I. tengely	
Termelői csoportok működése	2009. szeptember
Fiatalfelkészítési termelők elindítása	2009. szeptember
Mezőgazdasági termékek értéknövelése, energetikai célú félkész és végtermék előállítás	2009. szeptember-november
Állattartó telepek korszerűsítése (ÁTK)	2009. október
Mezőgazdasági termékek értéknövelése	2009. október
Mezőgazdasági utak fejlesztése	2009. október
Mezőgazdasághoz és erdőgazdasághoz kapcsolódó képzések	2009. október
Mezőgazdasági üzemi és közösségi létesítmények fejlesztése Az öntözés, meliorációs és egyéb vízgazdálkodás tárgyában	2009. november
Ültetvénytelepítés (gyümölcsültetvény)	2009. november
Kertészet korszerűsítése	2009. december
Mezőgazdasági termelők és erdőgazdálkodók részére nyújtott szaktanácsadás igénybe vétele (Szaktanácsadás)	2009. december
Növénytermesztés létesítményeinek korszerűsítése (szárítók)	2010. március
Gazdaság átadása	2010. március
Erdők gazdasági értékének növelése (ápolás)	2010. március
Ültetvénytelepítés (fásszárú)	2010. március
Ültetvénytelepítés (lágyszárú)	2010. március

Jogcím	Tervezett támogatási kérelem benyújtási időszak
II. tengely	
Agrárerdészeti rendszerek létrehozása mezőgazdasági területeken	2010. május-június
Erdő-környezetvédelem	2009. október
Nem termelő beruházások - erdészeti területen (szerkezet átalakítás)	2009. október
Erdészeti potenciális - helyreállítás	2009. november
Kedvezőtlen adottságú területek	2010. Egységes kifizetési kérelemmel együtt
Natura 2000 kifizetés	2010. Egységes kifizetési kérelemmel együtt
Óshonos mezőgazdasági állatfajták tenyésztésben történő támogatása	2010. május
Mezőgazdasági területek első erdőesítése	2010. május-június
Nem termelő beruházások mezőgazdasági területen	2010. június
III. tengely	
A vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatás - integrált szolgáltató terek (IKSZT)	2009. szeptember
Falumegújítás és -fejlesztés	2009. november
Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése	2009. november
Turisztikai tevékenységek ösztönzése	2009. november
Vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlesztése	2009. november
IV. tengely	
LEADER	2009. október

NÖVEKEDNEK ÉS KÖNNYEBBEN ELÉRHETŐK A KISVÁLLALKOZÁSOK FEJLESZTÉSI FORRÁSAI (GOP)

Az operatív programok közötti forrásátcsoportosítás brüsszeli jóváhagyását követően 111 milliárd forinttal megemelkedett az Új Magyarország Fejlesztési Terv gazdaságfejlesztésre fordítható kerete. A 2009-ben alkalmazott automatikus elbírálást további pályázati kiírásokra terjesztik ki. Újabb technológiafejlesztési pályázat meghirdetése várható.

- *Forrásátcsoportosítás.* Az átcsoportosított összeg döntő hányadával, 105 milliárd forinttal a Gazdaságfejlesztési Operatív Program (GOP) legnagyobb, mintegy 237 milliárd forintos eddigi keretű vállalkozásfejlesztési prioritása egészül ki, hatmilliárd forint pedig a GOP kockázati tőkeprogram eredetileg 35 milliárd forintos keretét emeli.

- *Gyorsabb elbírálás.* A GOP esetében 2009-ben a válságkezelés okán bevezetett változások és könnyítések - például a biztosítékadás mentességének 25 millió forintos határa vagy az általános és visszamenőleg is igénybe vehető 40 százalékos előleg-igény-

bevételi lehetőség - érezhetően élénkítették a pályázói aktivitást.

- *Élénk érdeklődés a technológiai fejlesztési pályázatra.* A 2009 elején közzétett technológiafejlesztési felhívást már májusban fel kellett függeszteni, mert többszörösen túligényelték a 18 milliárd forintos támogatási keretösszeget. Több mint 3200 pályázat érkezett be, összesen kb. 61 milliárd forintnyi támogatás igénytel. A felfokozott érdeklődésben persze szerepe volt annak is, hogy kibővült a pályázói kör a középvállalkozásokkal, s szélesedett a támogatható tevékenységek köre. Ugyanakkor a támogatásintenzitás és a pályázónként igényelhető támogatási összeg is megemelkedett.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) 2009 őszétől módosított feltételek mellett kívánja újra meghirdetni a technológiafejlesztési pályázatot: várhatóan csak a mikro- és kisvállalkozások pályázhatnak majd, a 15 milliárd forintos keretből pedig egy pályázó legfeljebb 20 millió forintot nyerhet el. A rendelkezésre álló támogatási összegből 1000-1500 vállalkozás juthat támogatáshoz. A régió fejlettségétől függően a technológiai beruházás akár 50 százalékát is a támogatásból lehet fedezni. A pályázó kérése alapján az elnyert összeg 40 százalékát a szerződéskötetéstől számított 15 napon belül átutalják a nyertesnek.

TEPLOSOK, KÖZSÉGHÁZÁK, JÁTSZÓTEREK FELÚJÍTÁSÁRA FORDÍTJÁK A TÁMOGATÁSI FORRÁSOKAT A BALATONNÁL (ÚMVP)

Mind a Balaton déli, mind az északi partjánál komoly fejlesztések várhatók a közeljövőben. Az önkormányzatok, civilek, vállalkozások ugyanis egyaránt igen aktívan, és legtöbbször sikerrel pályáztak az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) III. tengelyének vidékfejlesztési támogatásaira. Ennek köszönhetően templomok, színháztermek, játszóterek újulhatnak meg, zöldterületek jöhetnek létre, s a mikrovállalkozások, turisztikai cégek is megvalósíthatják különféle terveiket a kistelepüléseken.

Az ÚMVP III. tengelye és az októberben induló LEADER program azon az újfajta elképzelésen alapul, amely szerint a vidékfejlesztés csak akkor lehet sikeres, ha az ott élők, az ott működő szervezetek összehangolják tevékenységeiket, s közösen alakítják térségük jövőjét. A jelenlegi gazdasági viszonyok között különösen fontos, hogy a vidéki kistelepüléseken élők újabb jövedelemforrásokat találjanak, egyről a kettőre jussanak. Ehhez nyújt számukra lehetőséget az ÚMVP, melynek fontos céljai közé tartozik a vidék jövedelemtermelő és népességmegtartó erejének növelése, a komplex falumegújítás és a vidéki életminőség javítása. A Balaton-környéki települések - úgy tűnik - maximálisan kihasználják az adódó lehetőségeket.

Mint azt lapunknak Kollmann Gergely, a Dél-balatoni LEADER Vidékfejlesztési Nonprofit Zrt. igazgatóságának elnöke elmondta, a "vidéki örökség megőrzése" című jogcímre volt a legjelentősebb az érdeklődés a területükön. Hozzátette: ez esetben az igény meghaladta a rendelkezésre álló források kétszeresét, összesen 58 kérelem érkezett. A nyertes pályázatokról nemrég született döntés, amelynek értelmében 11 pályázó kap összesen 182 millió forintos támogatást. Így templomok újulhatnak meg, például a vörsi, buzsaíki, somogyvári, öreglaki vagy az életveszélyessé nyilvánított karádi templom.

Emellett a hátrányos helyzetű települések vállalkozásai is új lendületet kaphatnak. Mint említette, egy kisberényi népművészeti műhely például 345 ezer forintos eszközbeszerzésre kapott zöld utat. Erre sehol máshol nem lett volna esélyük - tette hozzá. Ez azonban csak egyik része a térségbe érkező forrásoknak.

Várható a falumegújítási pályázatok elbírálása, mely további 154 millió forint értékű beruházást jelent a térségben. Az

önkormányzatok főként zöldterületek kialakítására, falvak csinosítására nyújtottak be pályázatokat. Kollmann Gergely megjegyezte, a vártnál is nagyobb érdeklődést a jelenlegi gazdasági helyzet is indokolja. Válságban csak fejlesztéssel tudnak talpon maradni a vállalkozások, hitelhez pedig egyre nehezebb hozzájutni - fűzte hozzá.

A tó északi partjánál is hasonló aktívitásról tudott beszámolni a helyi akciócsoport. A 60 település vidékfejlesztési törekvéseinek egyeztetésére, koordinálásra létrejött Élhető Balaton-felvidékért Egyesülettől megtudtuk, a teljes térségből összesen 113 kérelem érkezett az ÚMVP III. intézkedéscsoportjára. A legtöbb kérelmet falumegújításra adták be, mikrovállalkozás- és turizmusfejlesztésre 29-29 kérelem érkezett, vidéki örökség megőrzésére pedig 23. Kérelmek benyújtásában összességében a legaktívabbak az önkormányzatok voltak, akik leginkább játszóterek felújítására pályáztak. Őket a vállalkozók, magánszemélyek, civil szervezetek és egyházak követték. A legnagyobb aktivitást a Balatonfüredi kistérség mutatta, ami nem csoda, hiszen egy gazdagabb térség könnyebben teremti elő az önrészt. A "falumegújítás és fejlesztés" és a "mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése" jogcímekre beérkezett kérelmek már célegyenesben vannak, napokon belül megkapják az érdekeltek a támogatási határozatokat, illetve a további jogcímek tekintetében is hamarosan megszületik a döntés. Az egyesülettől megtudtuk továbbá, hogy a LEADER program térségi kiírásaira előreláthatólag október 1-31 között lehet benyújtani a pályázatokat az alábbi témakörökben: közösségi terek kialakítása és fejlesztése, kereskedelmi szálláshelyek fejlesztése, vállalkozások létrehozása, kis helyi közösségeket erősítő rendezvények támogatása, térségek közötti és nemzetközi együttműködések. A 2007-2013-as időszakban minderre közel 260 millió forint áll rendelkezésre.

Készült az Európai Unió, a Magyar Köztársaság Kormánya és az ÚMVP Irányító Hatóságának támogatásával.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa

GARANCIA

az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft.
(megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felélős kiadó: dr. Ulrich Anikó | Szerkesztőségi titkár: Felber Tímea | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Kálmán Imre u. 20. Telefon: (1) 373-8453 |
Ingyenesen hívható zöld szám: (80) 203-760; Fax: (1) 373-8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Veszprémi Nyomda Zrt. 8201 Veszprém, Órház u. 38.